

Persbericht ESF
Strategische competentieprognose koeltechnieker

01/09/2022

Frixis, de Belgische vereniging voor koude- en luchtbehandeling, werkte met de steun van de Vlaamse overheid en Europa aan een ESF- project. ESF staat voor het Europees Sociaal Fonds dat de arbeidsmarkt wil versterken en werkgelegenheid wil vergroten. Met behulp van subsidies kon Frixis een studiebureau aanstellen om, samen met een stuurgroep van experts uit de bedrijfswereld, onderzoek te voeren naar de toekomstige competentienoden van koeltechniekers die werken met natuurlijke koudemiddelen. Het rapport van dit project brengt enkele belangrijke inzichten naar voor en schept heel wat mogelijkheden voor de toekomst.

Er is een kloof tussen de competenties waarover een afgestudeerde koeltechnieker beschikt en de competenties die nodig zijn om in de toekomst succesvol aan de slag te gaan. Het beroep van koeltechnieker staat niet voor niets zowel kwalitatief als kwantitatief op nummer 4 op de Vlaamse knelpuntberoepenlijst van de VDAB. In de energietransitie en de uitdagingen van de moderne samenleving is de job van een koeltechnieker echter onmisbaar!

Vooronderzoek & interviews

De eerste stap in het project bestond uit een deskonderzoek en interviews met experts. Zo kon men een aantal trends in kaart brengen. Voorbeelden hiervan zijn de energietransitie, strengere (gecontroleerde) normen, digitalisering d.m.v. registratie- en alarmsystemen, nood aan verdere specialisatie, snellere innovaties, grotere veiligheidsrisico's, meer aandacht voor energie-efficiëntie, ...

Tijdens de verschillende interviews met koeltechniekers werd een competentieprofiel met beroepskwalificaties voorgelegd. Op basis van hun input werd het bestaande competentieprofiel gemoderniseerd.

Ook werd het opleidingsaanbod in kaart gebracht en werden een aantal opleidingen geanalyseerd. Voor de gekozen opleidingen werd nagegaan in welke mate zij vandaag reeds inspelen op en aandacht hebben voor de ontdekte trends en competentienoden.

Bevindingen

De trends die tijdens het vooronderzoek geïdentificeerd werden komen in de curricula van de geselecteerde opleidingen verspreid aan bod doorheen diverse opleidingsonderdelen. Er is voornamelijk aandacht voor het thema Duurzaamheid en slechts een beperkt aantal opleidingsaanbieders legt de nadruk op natuurlijke koelmiddelen. De opleidingen koeltechniek zijn daarenboven beperkt alsook de geografische spreiding is te beperkt. Zeker in West-Vlaanderen waar veel voedselverwerkende industrie, o.a. diepvriesgroenten e.d. actief is, is er een sterk tekort aan opleidingsmogelijkheden. Daarnaast kiezen jongeren te weinig voor koeltechniek als studierichting. Onbekend is onbemind.

In de leerplannen worden 'nieuwe technieken en methoden' aangehaald. Deze worden echter niet gespecificeerd wat ervoor zorgt dat scholen geen maatstaf hebben met criteria waaraan ze moeten voldoen. Heel wat bedrijven geven intern een opleiding aan startende koeltechniekers omdat ze merken dat de kennis van deze starters te beperkt is.

Verder beschikken heel wat opleidingsinstellingen vaak over verouderde installaties en onderdelen, die niet in lijn zijn met de realiteit van de sector. Daarbij is het ook niet altijd even makkelijk voor leraars om bijgeschoold te blijven waarbij hun technische kennis stopt op het moment ze zelf de schoolbanken hebben verlaten.

Actieplan

Op basis van de verschillende bevindingen werd tijdens een workshop met de leden van de stuurgroep gebrainstormd omtrent mogelijke acties. Deze acties werden in 4 sporen onderverdeeld en werden genoteerd in een actieplan. Zo zijn er acties om:

- de kwaliteit en kwantiteit van het opleidingsaanbod te versterken
- een wervend verhaal rond studie- en beroepskeuze te brengen
- de omslag naar natuurlijke koudemiddelen te faciliteren
- de expertiseopbouw bij ondersteunende organisaties te stimuleren
- ...

Op basis van dit actieplan onderzoek Frixis welke projecten het in de toekomst, samen met partners uit de sector, eerst zal aanpakken. Hoewel dit project ten einde is, ligt er nog heel wat werk op stapel. Dit verhaal wordt dan ook zonder twijfel vervolgd en had zonder de verkregen steun vanuit het ESF-agentschap niet gerealiseerd kunnen worden.

Frixis is de Koninklijke Belgische Vereniging voor Koude en Luchtbehandeling. Zij is de unieke beroepsvereniging die alle installateurs, fabrikanten, invoerders, verdelers, opleidingscentra, scholen, studieburelen en experts van de koeltechnisch- en luchtbehandelingssector verenigt in België.

Frixis verleent bijstand aan het onderwijs d.m.v. dergelijke projecten, het zetelen in de examenjury en ook de website www.start2cool.be. Dit is een platform gericht op jongeren uit het secundair onderwijs en onderwijspartners om hen te ondersteunen bij het vinden van een stageplaats, het verwerven van kennis en het optimaliseren van hun opleidingsatelier.

Voor meer informatie kan u terecht op www.frixis.be of info@frixis.be.